

ФАКТОРИ ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ АГРАРНИХ ПІДПРИЄМСТВ

Прус Ю.О., к.е.н.,

Таврійський державний агротехнологічний університет,

м. Мелітополь, Україна

Петрига О.М., к.е.н.,

Дніпровська філія Відкритого міжнародного університету розвитку людини «Україна»,

м. Дніпро, Україна

***Summary:** External and internal factors economic safety agrarian enterprises are considered. Threats economic safety agrarian enterprises are listed*

***Keywords:** economic safety, agricultural enterprises*

Постановка проблеми. Функціонування підприємств у ринковій економіці відбувається в умовах невизначеності та непередбачуваності. Виникнення в процесі підприємницької діяльності різних небезпечних явищ: спаду виробництва, недобросовісної конкуренції, шахрайства, корупції, рейдерства, криміналізації суспільства, влади та бізнесу вимагає формування системи економічної безпеки як держави в цілому, так і окремих суб'єктів господарювання.

Основні матеріали дослідження. Сукупність факторів, здатних привести підприємство до економічної загрози, поділяються на зовнішні та внутрішні. До зовнішніх відносяться ті фактори, на які підприємство не в змозі вплинути, чи його вплив обмежений, а до внутрішніх – ті фактори, які виникають у результаті діяльності самого підприємства. Внутрішні і зовнішні чинники у сукупності являють собою економічні процеси та явища, що формують рівень економічної безпеки підприємств аграрного сектора на мікро-, мезо- та макrorівнях.

До зовнішніх дестабілізуючих факторів діяльності аграрних підприємств належать податкове та господарське законодавство, кон'юнктура ринку, зв'язки з контрагентами, недостатність та низька точність інформації про зовнішнє середовище, слабка державна підтримка сільськогосподарських підприємств та природно-кліматичні умови:

- зміна природно-кліматичних умов – вимагає зміни культур та їх сортів, технологій виробництва продукції рослинництва та відповідної техніки на основі додаткових інвестицій;
- низький рівень платоспроможного попиту на продукти харчування у більшості населення та скорочення населення – призводить до зростання насиченості ринку та гальмує збільшення виробництва;
- втрата традиційних ринків збуту сільськогосподарської продукції та продовольства – призводить до зниження ефективності аграрного виробництва;

- загострення конкурентної боротьби через глобалізацію економіки, демпінгові ціни на товари сільськогосподарського виробництва, вироблені в країнах з нижчим рівнем заробітної плати або вищим рівнем державного протекціонізму – призводить до зниження ефективності аграрного виробництва;

- лібералізація зовнішньої торгівлі агропродовольчою продукцією в зв'язку з Угодою про вільну торгівлю між Україною та ЄС – призводить до посилення конкурентного тиску на українських виробників, зменшення їх доходів;

- погіршення кон'юнктури світових цін на окремі товари українського агропродовольчого експорту – призводить до зниження ефективності аграрного виробництва;

- відсутність дієвого ціноутворення на сільськогосподарську продукцію, диспаритет цін на засоби виробництва, сільськогосподарську продукцію та продукти харчування – призводить до зниження ефективності аграрного виробництва;

- обмежені можливості щодо використання кредитних коштів через значний рівень відсотків, високу вартість обслуговування кредитів та умови кредитування, що не враховують особливості сільськогосподарського виробництва – призводить до зниження ефективності аграрного виробництва, сповільнення інвестиційної діяльності;

- низький рівень державної підтримки сільськогосподарських підприємств – призводить до зниження стійкості їх функціонування;

- низький рівень соціальної забезпеченості сільських територій – не дозволяє залучати нових висококваліфікованих фахівців в аграрне виробництво;

До найбільш значимих із внутрішніх дестабілізуючих чинників діяльності аграрних підприємств відносяться:

- недостатній розвиток матеріально-технічної бази, низька технологічна та технічна оснащеність;

- низький рівень інноваційної діяльності, впровадження інновацій;
- недостатній обсяг фінансових ресурсів;
- недостатній рівень кваліфікації персоналу та його дисципліни;
- неякісне налагодження технологічного процесу;
- зниження якості ґрунтів, відсутність або недостатність їх меліорації;

- короткі терміни оренди землі, некомпактність землекористування;
- недостатній рівень інформаційно-аналітичного забезпечення;
- низька якість менеджменту;
- низький соціальний захист працівників.

Дії вказаних чинників відображаються на недоборі продукції, зменшенні доходів та прибутків підприємства. Треба мати на увазі – якщо фактори зовнішнього середовища господарювання не відпрацьовані на рівні державної економічної політики, то внутрішні чинники не зможуть

компенсувати втрати і підприємств, і держави, що особливо важливо в трансформаційний період економіки України.

Загроза – це чинник, що створює значну небезпеку стійкому функціонуванню економічної системи, в тому числі і для суб'єктів господарювання. Загрози унеможливають або обмежують реалізацію економічних інтересів, заважають досягненню цілей підприємства, порушують його стійкий розвиток, спричиняють припинення господарської діяльності. Загалом при формуванні економічної безпеки важливо чітко окреслити основні її загрози

Рис. 1. Загрози економічній безпеці аграрного підприємства

Висновки. Головні цілі економічної безпеки підприємства – досягнення основних цілей бізнесу, стійке та максимально ефективне функціонування, уникнення реальних або потенційних загроз, які можуть призвести до матеріальних втрат. Економічна безпека аграрних підприємств визначає їх здатність розвиватися, підвищувати конкурентоспроможність своєї продукції, формувати економічний потенціал підприємств для протидії негативному впливу зовнішнього і внутрішнього середовища. Система економічної безпеки підприємства має включати заходи організаційного, економічного та правового характеру, які забезпечуватимуть ресурсну, технологічну, кадрову, фінансову та інші функціональні складові економічної безпеки.

Список літератури.

1. Ортіна Г.В. Філософія антикризового розвитку реального сектору економіки за умов глобалізації / Г.В. Ортіна // Scientific Journal Virtus. – 2018. – 2 (23). – С.115-119.
2. Олексенко Р.І. Політика забезпечення конкурентоспроможності України на світовому продовольчому ринку в умовах глобалізації: тенденції та перспективи. – Мелітополь: Колор Принт. 2011. – 200 с.
3. Avanesova N. Enterprise economic security: essential characteristics of the concept / N. Avanesova, Y. Chuprin // Innovative technologies and scientific solutions for industries. – 2017. – № 1(1). – С. 98-102.
4. Прус Ю. О. Власність як основа земельної оренди / Ю. О. Прус // Збірник наукових праць Таврійського державного агротехнологічного університету (економічні науки). – Мелітополь: Люкс, 2013. — № 2 (22), том 1 – С. 222–234.
5. Яворська Т. І. Методологія вдосконалення управління бізнес-процесами в сільськогосподарському підприємстві Мелітополь: Збірник наукових праць Таврійського державного агротехнологічного університету (економічні науки). – Мелітополь: Люкс, 2018. – № 2(37). С. 154-162.

ЛОГІСТИЧНІ ЦЕНТРИ ЯК ОБ'ЄКТИ УПРАВЛІНСЬКОГО ВПЛИВУ ЧЕРЕЗ ПРИЙНЯТТЯ УПРАВЛІНСЬКИХ РІШЕНЬ В УМОВАХ НЕВИЗНАЧЕНОСТІ

Людмила Редько к.е.н., ст. викладач ,
Таврійський державний агротехнологічний університет
м. Мелітополь, Україна

Summary.

The article contains the main provisions in the field of the specifics of the work of logistics centers as well as management decisions in the face of uncertainty.

Keywords.

Logistics centers, management, management decision making, logistic flows

Постановка проблеми. Логістичні центри надають повний комплекс логістичних послуг на рівні світових стандартів з метою збільшення вантажопотоків та покращення якості логістичного обслуговування. Донедавна в Україні логістичні центри не виокремлювали як об'єкт логістичної інфраструктури та ототожнювали з розподільчим центром, професійними складськими площами, універсальними терміналами, що породжувало неповноту набору тих функцій, які б мали надаватися даними структурами [1, с. 603]

Сучасні українські логістичні центри – це структури, які зосереджені на інсорсингу, на протизагу аутсорсингу, який лежить в основі ідеї створення